

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 396/2014-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta v konaní o sťažnosti R. J. a J. J., zastúpených advokátom JUDr. Romanom Cibulkom, Hlavná 13, Trnava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006, za účasti Okresného súdu Trnava, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo R. J. a J. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 porušené boli.

2. Okresnému súdu Trnava prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. R. J. a J. J. priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré im je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť R. J. a J. J. trovy konania v sume 300,16 € (slovom tristo eur a šesťnásť centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. Romana Cibulku, Hlavná 13, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2014 doručená sťažnosť R. J. a J. J. (ďalej len „sťažovateľka“), (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Romanom Cibulkom, Hlavná 13, Trnava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 24 C 61/2006 ústavný súd zistil, že sťažovatelia v procesnom postavení navrhovateľov sú účastníkmi napadnutého konania o neplatnosť dražby. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 9. júna 2006.

Sťažovatelia okrem prehľadu procesných úkonov okresného súdu v sťažnosti najmä uvádzajú: „... súd v našej veci konal so zbytočnými priet'ahmi, keď súdne konanie nie je

takmer po ôsmich rokoch po podaní návrhu právoplatne ukončené a taktiež v tom, že súd nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o našom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, v dôsledku čoho sa tento návrh stal neúčelným a my sme ho preto po ôsmich mesiacoch vzali späť.

Z nami popísaných skutočností... je zrejmé, že pokiaľ i súd v predmetnej veci konal, jeho úkony boli neefektívne a neviedli dôsledne k naplneniu cieľu súdneho konania, dôsledkom čoho je skutočnosť, že o našom návrhu podanom ešte v júni 2006 okresný súd prvýkrát rozhodol až po viac ako šiestich rokoch od začatia konania. Na základe nášho včas podaného odvolania navyše odvolací súd dňa 28. 4. 2014 uvedené rozhodnutie okresného súdu ako nesprávne zrušil, čím sa vec po takmer ôsmich rokoch vrátila opäť na začiatok. Zastávame názor, že keďže bolo rozhodnutie prvostupňového súdu zrušené pre pochybenie okresného súdu spočívajúce v jeho nesprávnom rozhodnutí, tak i dĺžku odvolacieho konania treba pripísať na vrub okresného súdu, ktorý ho v zmysle uvedeného v podstate spôsobil.“

Sťažovatelia sa domáhajú priznania primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodňujú takto: *„Dlhodobý stav faktickej a právnej neistoty trvajúci takmer 8 rokov je pre nás, mladú rodinu s dvomi maloletými deťmi obzvlášť frustrujúci. V dražbe, ktorej vyslovenia neplatnosti sa v predmetnom konaní domáhame, sme prišli o náš byt ako o jednu zo základných existenčných hodnôt, následne sme boli z predmetného bytu protiprávne vypratani...“*

Sťažovateľka uviedla, že *„sa v súvislosti s dražbou a núteným vystáňovaním celej rodiny z nášho bytu dokonca nervovo zrútila a od uvedenej doby sa psychicky liečim. Na môj zlý zdravotný stav má preto dĺžka súdneho konania a stav permanentnej a dlhotrvajúcej neistoty o to horší vplyv.“*

Za takéhoto stavu by preto iba konštatovanie porušenia našich hore uvedených základných práv nebolo možné požadovať za dostatočnú satisfakciu a je namieste, aby nám ústavný súd vo svojom náleze priznal i finančnú náhradu a to každému z nás vo výške 3 000,- €.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov R. J... a J. J... na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako i ich právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľom R. J. a J. J. sa priznáva finančné zadostučinenie a to každému v sume 3 000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré je im povinný poukázať Okresný súd Trnava a to dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný nahradiť sťažovateľom trovy ich právneho zastúpenia v celkovej výške 284,08 € na účet právneho zástupcu sťažovateľov JUDr. Romana Cibulku... a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa k nej vyjadrila. Predsedníčka okresného súdu reagovala na výzvu ústavného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV/419/2014 z 18. júna 2014. Popri prehľade procesných úkonov súdu vo svojom vyjadrení uviedla: *„Počas konania sťažovatelia menili okruh účastníkov konania, ako i návrh na začatie konania, a o ich procesných návrhoch bolo potrebné rozhodovať. V konaní boli tiež problémy s doručovaním predvolaní a rozhodnutí odporcom. I samotné rozhodnutie krajského súdu v merite veci naznačuje, že ide o právne i skutkovo zložitú vec.*

Okresný súd Trnava patril a aj v súčasnosti patri k súdom nedostatočne personálne zabezpečeným a senát sudkyne Mgr. Tomašovičovej patril a v súčasnosti patrí k najzaťaženejším senátom tunajšieho súdu, čo sa odrazilo i na častých a dlhodobých práceneschopnostiach sudkyne, čo opätovne spôsobuje dlhšie časové intervaly medzi jednotlivými úkonmi vo veciach...“

Predsedníčka okresného súdu tiež uviedla, že súhlasí s upustením od ústneho prerokovania vecí.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 396/2014-14 z 23. júla 2014 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a prípadne doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti z 18. júna 2014. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV/419/2014 doručenom ústavnému súdu 25. augusta 2014 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, pričom možnosť doplniť svoje vyjadrenie k sťažnosti nevyužila.

Dňa 9. septembra 2014 vyzval ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľov, aby sa vyjadril, či trvajú na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu k sťažnosti na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právny zástupca sťažovateľov v podaní doručenom ústavnému súdu 19. septembra 2014 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a okrem iného uviedol: *„Čo sa týka tvrdení predsedkyne okresného súdu, ktorá prieťahy v predmetnej veci vysvetľuje zhoršeným zdravotným stavom zákonnej sudkyne a nedostatočným personálnym obsadením tunajšieho okresného súdu, považujú sťažovatelia za potrebné uviesť, že s ohľadom na objektívnu povahu práv, ktorých porušenie v sťažnosti namietajú, nie je možné, aby sa súd zbavil svojej zodpovednosti poukazovaním na vyššie uvedené skutočnosti, i keď tieto môžu mať nesporne vplyv na dĺžku súdneho konania.*

Nemožno akceptovať tvrdenie uvedené vo vyjadrení k sťažnosti, v zmysle ktorého ide vraj v predmetnej veci o právne i skutkovo zložitú vec. V tomto smere poukazujú sťažovatelia na svoju argumentáciu uvedenú vo svojej sťažnosti.“

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľov a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z vyžiadaného súdneho spisu a sťažnosti ústavný súd zistil tento priebeh napadnutého konania:

Dňa 9. júna 2006 podali sťažovatelia návrh na začatie konania o neplatnosť dražby a návrh na vydanie predbežného opatrenia. Tento návrh v časti týkajúcej sa návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nespĺňal náležitosti vyplývajúce z ustanovení § 79 ods. 1 a 2 a § 75 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Sudkyňa 21. júna 2006 vyzvala sťažovateľov na doloženie aktuálneho výpisu z listu vlastníctva katastra nehnuteľností týkajúceho sa predmetného bytu.

Sťažovatelia 26. júna 2006 predložili do spisu výpis z listu vlastníctva a 27. júna 2006 požiadali o pripustenie vstupu ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu, a to z dôvodu zmeny vlastníka predmetného bytu.

Sudkyňa 4. júla 2006 predložila spis vyššiemu súdnemu úradníkovi na rozhodnutie o návrhu na pripustenie vstupu ďalšieho účastníka do konania, o čom bolo rozhodnuté 17. júla 2006 a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23. augusta 2006. Zároveň boli odporcovia vyzvaní na vyjadrenie sa k návrhu.

Dňa 27. júla 2006 sťažovatelia žiadali pripustiť vstup ďalšieho účastníka na strane odporcu, keďže opätovne došlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti.

Uznesením z 13. septembra 2006 okresný súd pripustil vstup ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. januára 2007 z dôvodu, že uznesenie nebolo možné doručiť odporcovi v 3. rade a podarilo sa to až prostredníctvom

polície, a odporcovi vo 4. rade bol ustanovený opatrovník pre konanie uznesením z 21. novembra 2006.

Sudkyňa predvolala sťažovateľov a ich zástupcu na výsluch na 7. február 2007 s tým, aby so sebou priniesli aktuálny výpis z listu vlastníctva a zmluvu o výkone správy.

Právna zástupkyňa sťažovateľov 16. februára 2007 upravila návrh vo veci samej a návrh na vydanie predbežného opatrenia zobrala späť. Konanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia bolo zastavené uznesením z 9. marca 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2007.

Dňa 4. februára 2008 bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi a po jeho odchode opäť novej zákonnej sudkyni 25. marca 2008.

Pojednávanie 13. júna 2008 okresný súd odročil bez prerokovania veci z dôvodu, že jeden z odporcov nemal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie.

Uznesením z 26. augusta 2008 okresný súd pripustil zmenu petitu žaloby. Dňa 19. septembra 2008 a 14. januára 2009 okresný súd vec prerokoval na pojednávaní.

Zákonná sudkyňa 27. mája 2009 vyzvala odporcov v 3. až 6. rade na vyjadrenie, či súhlasia so zastavením konania voči nim z dôvodu spät'vzatia.

Uznesením z 25. augusta 2009 okresný súd zastavil konanie voči odporcom v 3. až 6. rade a 27. októbra 2009 vyzval sťažovateľov na odstránenie nedostatkov petitu žaloby.

Okresný súd uznesením z 11. mája 2010 pripustil vstup odporcov v 3. až 6. rade do konania.

Na pojednávaní 4. februára 2011 okresný súd vec prerokoval a odročil s výzvou účastníkov na navrhovanie ďalších dôkazov.

Z pojednávania 26. júla 2011 sa ospravedlnila právna zástupkyňa sťažovateľov, pojednávanie bolo odročené bez prerokovania veci, ďalšie pojednávanie 12. októbra 2011 bolo po prerokovaní veci odročené na účely výsluchu svedka.

Na pojednávaní 7. decembra 2011 bola vec prerokovaná a ďalšie pojednávanie 10. februára 2012 bolo odročené z dôvodu neúčasti sťažovateľov a ich právnej zástupkyne.

Uznesením z 15. februára 2012 okresný súd pripustil zmenu petitu žaloby.

Dňa 28. marca 2012 okresný súd vec prerokoval a na nasledujúcom pojednávaní 22. augusta 2012 vyhlásil rozsudok vo veci samej, ktorým žalobu zamietol.

Okresný súd 25. februára 2013 vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie a následne vec 28. februára 2013 predložil Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Krajský súd uznesením z 28. apríla 2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a spis mu vrátil 7. mája 2014.

Okresný súd nariadil na 5. december 2014 pojednávanie vo veci.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie

stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam

pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o neplatnosti dražby bytu. Po právnej stránke ide o štandardnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Zo skutočností uvedených sťažovateľmi a okresným súdom ani z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci. Zo skutkového hľadiska ústavný súd zastáva názor, že ide o vec, ktorú možno považovať za fakticky zložitejšiu (z dôvodu potreby ustáliť účastníkov konania na strane odporcu, keďže po začatí konania došlo opakovane k prevodu vlastníctva bytu). Ústavný súd ale zároveň konštatuje, že faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vec ani po uplynutí ôsmich rokov od podania návrhu nie je dosiaľ právoplatne skončená, najmä ak predmet sporu súvisí s riešením bytovej otázky sťažovateľov.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov ako účastníkov konania, ústavný súd konštatuje, že ich podania (či už samotná žaloba, alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia) obsahovali nedostatky, ktoré musel okresný súd v priebehu konania priebežne odstraňovať, čo objektívne spôsobilo jeho predĺženie, a preto ústavný súd aj na túto skutočnosť prihliadal pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 24 C 61/2006 vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo k obdobiu dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti (od 9. marca 2007 do 13. júna 2008) a k viacerým obdobiam krátkodobej nečinnosti okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu je napadnuté konanie poznamenané

i neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že rozsudok okresného súdu vo veci samej z 22. augusta 2012 krajský súd zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie [z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, pozn.].

Zohľadňujúc charakter i doterajšiu neprimeranú dĺžku napadnutého konania, v ktorom okresný súd ani po viac ako ôsmich rokoch od jeho začatia právoplatne nerozhodol, ústavný súd dospel k záveru, že v ňom došlo k zbytočným priet'ahom spôsobeným tak neodôvodnenou nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto priet'ahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 61/2006 konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovatelia v sťažnosti žiadajú o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume po 3 000 € pre každého z nich z dôvodov citovaných v I. časti tohto rozhodnutia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc na jednej strane predovšetkým z doterajšej neprimeranej dĺžky napadnutého konania, ako aj období dlhodobej i krátkodobej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu a jeho nedostatočnej efektivity v konaní a na druhej strane zohľadňujúc správanie sťažovateľov ako účastníkov konania a berúc zároveň do úvahy skutočnosť, že predmet sporu sa týka bytovej otázky sťažovateľov, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume požadovanej sťažovateľmi primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátom JUDr. Romanom Cibulkom. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 € (za 2 úkony urobené v roku 2014).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby vykonané (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Každému zo sťažovateľov priznal za každý úkon vykonaný v roku 2014 sumu 134 €, čo po znížení o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky predstavuje sumu 268 €, režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony pri dvoch sťažovateľoch vykonané v roku 2014 po 8,04 €, čo spolu predstavuje sumu 300,16 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014